

Uudiskiri juuni 2015

Kuu teemad

- **Autoturu tõusud ja mõõnad**
- **Eesti tarbesõidukite müük käib Euroopaga ühte sammu**

Autoturu tõusud ja mõõnad

Tänavu on uute sõiduautode müük teinud, erinevalt mõnest viimasest aastast, suuri hüppeid üles-alla. Näiteks kukkus turg võrreldes eelmise aastaga veebruaris 13%, tõusis siis märtsis 14%, püsis aprillis stabiilsena ja kukkus mais taas 14%. Selliseid järske tõuse ja mõõnasid on esinenud harva ning tavaliselt on turg tõusnud või langenud ühtlasemalt. Seetõttu seletada taolist tendentsi on keeruline.

Analüüsid viimaste kuude kõikumisi autoturul segmentide kaupa tuleb tõdeda, et pole ühtegi sellist segmenti, kus näiteks maikuus toimunud müügi järsk langus oleks tingitud olnud ühest-kahest kindlast segmentist. Kukkumine oli järsk suhteliselt ühtlaselt kõigis segmentides. Pealegi langes ka kasutatud autode import maikuus enam-vähem samas suurusjärgus

„Ühe kuu põhjal kasvu või kahanemise protsenti Eesti autoturul vaadata ei ole mõtet. See sõltub liialt paarist suuremast ostust või kampaaniast vms,“ nendib AMTELi juhatuse liige Keijo Kaasik. „Statistika keeles – valim on liig väike ja manipuleeritav üldkogumi (loe: koguturu) suhtes järeltõlgemiseks.“

Seega ongi hoopis olulisem, millised tendentsid on autoturul tekkinud tänavuse viie kuu jooksul. Viie kuu langus võrreldes möödunud aasta sama perioodiga on tegelikult vaid 3%. Terve möödunud aasta toimunud tõusu järel ja samuti üldist majandusolukorda vaadates oligi see igati ennustatav.

„Uute autode müük on alati peegeldanud üldist majandussituatsiooni ning sellest tulenevat tarbijate meelsust,“ kommenteerib AMTELi juhatuse liige Toomas Kreek. „Kuna majandus on juba teist aastat järjest sisuliselt stagnatsioonis, siis see peegeldub ka uute autode turul. Tavaliselt on see peegeldus veidi võimendunud ehk, kui majandus on peale jõudsamat tõusuperioodi kõigest 1% - 2% minimaalses tõus, siis autoturul peegeldub see mõne protsendilise langusena. See trend oli juba eelmisel aastal selgelt jälgitav, kuid käibemaksu muudatus vedas aasta lõpus autoturu kergelt plussi. Käesolevat aastal sellist aktivaatorit enam ei ole ning oodatav trend ongi mõne protsendiline miinus aasta lõikes. Kindlasti tuleb siin arvestada ka eelmise aasta lõpus ette tehtud ostudega. Ja samuti on oma mõju ka

valitsuse poolt saadetaval sõnumitel maksumuudatuste kohta, mis peegelduvad negatiivse tarbimismeelsusena uute autode tarbijaskonnas.“

Eelmise aasta novembris jõustunud muudatus käibemaksuseaduses on aga ilmselt mõjutanud tarbijate ostueelistusi ja see väljendub uute sõiduautode turul ennekõike just segmentide kaupa tõuse ja langusi analüüsid. Näiteks on langenud enim suurte ja keskmiste maasturite müük eelmise aasta sama perioodiga võrreldes, vastavalt 41% ja 16%. Maasturi ostu planeerinud tarbijad on ilmselt jäänud oma eelistuse juurde, kuid ostnud lihtsalt väiksema maasturi, sest just väiksemate maasturite segmendis on toimunud tõus ja seda 28%. Samas on langenud ka näiteks mahtuniversaalide, nii suurte kui väiksemate müük, vastavalt 8% ja 19%, ja samuti suurema keskklassi autode müük. Tõusnud on aga väikeautode ja väiksema keskklassi autode müük, vastavalt 8% ja 3%. Need protsendid pole küll suured, aga samas on tegemist suurimate müügisegmentidega.

Seega tuleb tõdeda, et tarbijad on hakanud eelistama veidi väiksemaid ja veidi odavamaid autosid, mis omakorda kahandab veelgi maksumuudatustest loodetud laekumisi riigikassasse. Aga eks ennustas AMTEL juba mullu, et käibemaksuseaduse muudatused seadusetegijate poolt oodatud suurusjärgus lisa riigi eelarvesse ei too.

Eesti tarbesõidukite müük käib Euroopaga ühte sammu

Tarbesõidukite müük on Eestis tänavu kulgenud veidi erinevas rütmis uute sõiduautode müügist, ja kui sõiduautode poolel oleme ülejäänud Euroopast natuke erineval lainel, siis tarbesõidukite poolel käime Euroopa tendentsidega ühte sammu.

Euroopas müüdi nelja kuuga uusi tarbesõidukeid 13% võrra enam kui mullu samal perioodil, siis Eestis oli vastav näitaja 18%. Mais kasvas Eestis tarbesõidukite müük 9% ja on viie kuu kokkuvõttes 16% võrra suurem kui möödunud aastal. Euroopa turu tendentsidest erineb Eesti tarbesõidukite turg tänavu vaid veokite osas, mis meil veidi languses. Euroopas on tõus toimunud kõigis segmentides, meil aga põhiliselt väikekaubikute osas.

Lisainfo: Rein Luik, AMTELi pressiesindaja, tel 5024504, e-post press@amtel.ee